

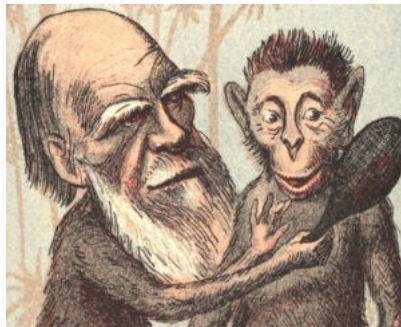
Charles Darwin

Under mitten av 1800-talet publicerade Charles Darwin sin bok "Om arters uppkomst". I boken presenterade han sin evolutionsteori. Han menade att djur och växter hela tiden konkurrerar och att det är de mest livsdugliga organismerna som överlever. Långsamt förändras och anpassar sig organismer till den rådande miljön med så små förändringar att det knappt märks. Detta blev grunden till modern evolutionslära.

Under denna tid var många djupt kristna och trodde ordagrant på det som stod i Bibeln och att förneka Guds inblandning var mycket provocerande. I slutet av 1700-talet var den gällande teorin att varje djurart skapats direkt av Gud och ersattes av Gud om miljön förändrades. Stora massutdöenden berodde på syndafloden.

Trots att Darwin inte skrev särskilt mycket om människans utveckling var det underförstått att människan hade härstammat från apsläktet. Kyrkan hade svårt att tolerera hans teorier och inledde både smutskastning och stridigheter. Darwin drog sig tillbaka till sitt hem och lät sin vänner bland annat Thomas Huxley sköta dessa konflikter. Bilden ovan var ett sätt att smutskasta Darwins teorier.

Det som lade grunden till Charles Darwins teorier var en jorden-runt-resa han gjorde som 22-åring. Då reste han bland annat till Galapagosöarna, en ögrupp med 18 öar utanför Ecuador. Denna ögrupp har varit isolerad länge och där finns många unika arter.

På Galapagosöarna upptäckte han olika finkar med stora likheter i utseende och färger, men

med näbbarna anpassade till olika slags föda. Öarna ligger så långt ifrån varandra att varje finkart utvecklats utifrån förutsättningarna på varje ö. På en ö var den huvudsakliga födan frön och på en annan insekter och så vidare. Långsamt hade finkarna anpassat sig till den unika miljön på varje ö. De var lika, men ändå olika arter. Darwin fann också en urfågel på fastlandet som han ansåg att alla öarnas fågelarter härstammade ifrån.

På liknande sätt såg han att skalorna på olika sköldpaddor hade små variationer beroende på vilken ö de levde på.

Darwin undersökte också orkidéer. Orkidéers blommor anpassar sig för att attrahera specifika fjärilar. Varje art har sin unika fjäril som sköter pollineringen.

Begrepp och svåra ord:

Art, organism, anpassning, pollinering

